

len. Dat vaststellen geschiedde, zolang Todjo minister-president was, tot juli '44 dus, door de Contactraad en nadien door de Opperste Oorlogsraad; beide colleges kwamen voor hun belangrijkste beslissingen onder voorzitterschap van keizer Hirohito bijeen, als keizerlijke conferentie dus.

★

Kort voor de aanval op Pearl Harbor en in de eerste maanden daarna had de Contactraad ten aanzien van de landen in de *Nanjo* (Frans-Indo-China, de Philippijnen, Nederlands-Indië, Brits-Borneo, Malakka, Birma en tenslotte Thailand) bepaald dat in de eerste plaats gestreefd zou worden naar hun economische exploitatie; de economische invloed van de Europeanen moest worden uitgeschakeld – zij moesten door Japanners worden vervangen. Teneinde te waarborgen dat de *Nanjo* een maximale bijdrage zou leveren aan de gehele economie van wat 'de Groot-Oost-Aziatische Welvaartssfeer' werd genoemd, werd in Tokio een Maatschappij voor de economische ontwikkeling van de *Nanjo* opgericht, kwam er de al genoemde Raad voor de economische ontwikkeling van de *Nanjo* tot stand, hoofdzakelijk bestaande uit zakenlieden die ervaring hadden opgedaan bij de economische exploitatie van Mandsjoekwo en bezet China, en werd bepaald dat vertegenwoordigers van het Japanse bedrijfsleven en technici in grote aantallen in de *Nanjo* zouden worden ingezet – hoevelen in totaal, weten wij niet; bekend is wel dat daarenboven ca. vijf-en-twintigduizend Japanse ambtenaren naar de *Nanjo* werden overgebracht.

Op politiek gebied zat Japan in zekere zin vast aan de leuzen die het verkondigd had toen het de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Nederland aanviel: die oorlog was voorgesteld als een strijd die de volkeren in de *Nanjo* moest bevrijden van het blanke gezag – een strijd dus die tegen die blanken, niet tegen de inheemsen gericht was. Een uitvloeisel daarvan was dat de meeste inheemse militairen die krijgsgevangen waren gemaakt, spoedig werden vrijgelaten. Japan kreeg in totaal ruim driehonderdtachtigduizend krijgsgevangenen in handen en van hen kregen van de inheemsen, ca. tweehonderdveertigduizend in totaal, de meesten de gelegenheid om huiswaarts te keren – ruim honderdveertigduizend Amerikanen en Europeanen (in Nederlands-Indië behoorden daar ook de militairen van gemengde afkomst, de Indische Nederlanders,